

Adviescollege —
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer drs. A.D. Wiersma
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/JT/MR/bs/ATR2851/2023-U051

Uw referentie

Datum 9 juni 2023

Betreft Besluit tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen in het onderwijs

Geachte heer Wiersma,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft op 25 april 2023 het *Besluit tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen in het onderwijs* ontvangen voor toetsing. De beoogde datum voor inwerkingtreding is 1 augustus 2023. Vanwege het spoedeisende karakter is het besluit niet voor internetconsultatie aangeboden.

Toen het onderwijs in februari 2022 te maken kreeg met de toestroom van leerlingen als gevolg van de inval van Rusland in Oekraïne, heeft de *Wet tijdelijke onderwijsvoorzieningen bij massale toestroom van ontheemden* het voor reguliere scholen in het primair onderwijs (po) en het voortgezet onderwijs (vo) mogelijk gemaakt om tijdelijke onderwijsvoorzieningen in te richten voor leerlingen uit Oekraïne. Deze wet is voor het po nog van kracht tot 14 juli 2024 en voor het vo tot 1 augustus 2024. Aangezien prognoses uitwijzen dat scholen en gemeenten te maken blijven houden met een toenemende toestroom van nieuwkomers, is er gezocht naar maatregelen die langdurig "bij herhaling inzetbaar zijn". Dit heeft geleid tot de *Wet tijdelijke nieuwkomersvoorziening in het onderwijs*.¹ In deze wet zijn ook grondslagen opgenomen om één en ander nader uit te werken bij algemene maatregel van bestuur. Het betreft met name voorschriften over de procedure voor het starten en opheffen van een tijdelijke nieuwkomersvoorziening in het onderwijs, de onderwijshoud en onderwijstijd en de plaatsing en doorstroom van leerlingen.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?

---

¹ ATR heeft op 23 maart 2023 advies uitgebracht over het wetsvoorstel: [Instroom nieuwkomers vraagt structurele onderwijsvoorzieningen - ATR \(atr-regeldruk.nl\)](#). Ook het wetsvoorstel is destijds niet voor internetconsultatie aangeboden. Het ATR-advies over het wetsvoorstel is conform de afspraken daarom pas openbaar gemaakt, nadat het wetsvoorstel openbaar was gemaakt door het ministerie.

3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De aanhoudende toestroom van nieuwkomers betekent dat steeds meer jongeren op een wachtlijst terechtkomen voordat zij naar school kunnen. Omdat ieder kind (wettelijk) recht heeft op een plek in het onderwijs, ongeacht waar het vandaan komt, is de situatie waarin het onderwijs niet bij machte is om meer plekken te creëren, te beschouwen als een noodsituatie, aldus de toelichting bij het voorstel. De *Wet tijdelijke nieuwkomersvoorziening in het onderwijs* en het onderhavige besluit maken het mogelijk (meer) nieuwkomersvoorzieningen in het onderwijs in te richten als dat noodzakelijk is. Het college acht nut en noodzaak voldoende onderbouwd.

2. Minder belastende alternatieven

Er is expliciet voor gekozen de (nieuwe) tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen in veel opzichten te modelleren naar de huidige tijdelijke onderwijsvoorzieningen voor Oekraïense leerlingen. De tijdelijke onderwijsvoorzieningen hebben inmiddels hun dienst bewezen en de scholen zijn bekend met de systematiek en regels. De toelichting bij het voorstel vermeldt dat de regelgeving in bepaalde opzichten afwijkt van de regelgeving voor tijdelijke onderwijsvoorzieningen voor leerlingen uit Oekraïne. Naast uitbreiding van de doelgroep verschillen met name de voorwaarden en omstandigheden waaronder schoolbesturen en gemeenten een tijdelijke nieuwkomersvoorziening mogen inrichten. Het college heeft geen opmerkingen over mogelijk minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Het inrichtingsplan voor een tijdelijke onderwijsvoorziening is volgens de toelichting "geen statisch document". Het schoolbestuur kan dit afhankelijk van de ontwikkelingen kan bijstellen. De kanttekening hierbij is dat "substantiële wijzigingen" wel gemeld moeten worden bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Het voorstel maakt niet duidelijk wat daaronder moet worden verstaan en wat de meerwaarde is van de meldingen.

3.1 Het college adviseert te verduidelijken wat "substantiële wijzigingen" zijn die gemeld moeten worden bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en wat de meerwaarde van de meldingen is.

Het besluit regelt dat een nieuwkomersvoorziening opgeheven moet worden nadat de door de minister vastgestelde termijn voor die voorziening is verstreken. Ook is bepaald dat er zes maanden voor het verstrijken van de termijn *geen* nieuwe leerlingen meer toegelaten mogen worden tot de nieuwkomersvoorziening. Het college acht het denkbaar dat er nieuwkomers zijn voor wie toelating tot de nieuwkomersvoorziening ook voor deze korte(re) periode zinvol kan zijn. Een strikte toepassing van de termijn van zes maanden maakt dit onmogelijk.

3.2 Het college adviseert in het geval van opheffing van een nieuwkomersvoorziening de mogelijkheid te bieden om leerlingen toe te laten tot de voorziening als deze kortere periode voor hen zinvol is.

4. *Gevolgen regeldruk*

De gevolgen voor de regeldruk voor leerlingen, ouders en schoolbesturen zijn nog niet voldoende in beeld gebracht. Niet duidelijk is op welke aantallen nieuwkomers en nieuwkomersvoorzieningen de kwantificering berust. Verder ontbreekt het totaalbeeld van de jaarlijkse regeldrukkosten voor scholen.

4.1 Het college adviseert de gevolgen voor de regeldruk kwalitatief en kwantitatief in beeld te brengen conform de door het Rijk gehanteerde systematiek

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Indienen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris